

Suariartorneq, patajaassuseq toqqisisimanerlu

Siumup, Demokraatit aamma Nunatta Qitornaasa akornanni naalackersuisooqatigiinnissamik
isumaqatigiissutaat

2020-miit 2022-imut naalackersuinikkut pilersaarut

Aallarniut

Nunarput siornatigut aqquusaarsimangisatsinnik nualluussuarmik COVID-19-mik ajornartoorpoq, tamannalu Nunarsuup sinneranut equivoq. Nunatsinni inuiaqatigiinni patajaatsumik toqqis-simasumillu ingerlatsisoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq, taamatullu aningaasarsiornikkut pis-sutsit ajornerulernissaat pinngitsoortinniassallugu suleqatigiinneq pisariaqartinneqarluni.

Naalackersuisooqatigiilersut Siumut, Demokraatit aamma Nunatta Qitornaasa nassuerutigaa – aatsaat taamak pisariaqatigilersoq – politikikkut patajaatsumik nunatta siulersorneqarnissaa, periataarsinnaassusilimmik aalajangiisinnaassuseqartumillu.

Kalaallit peqqissuunissaat, ingammik nualluussuup COVID-19-ip ajornartoorfigineqarnerata nalaani, qulakkeerniarlugu sulisoqartariaqarpoq, taamaattumik partiit naalackersuisooqatigiilersut pisaria-qartutut nalilerpaat pisussaaffiliinerusumik naalackersuisuni suleqatigiilernissaq.

Partiit naalackersuisooqatigiilersut peqqinnissaqarfiup nukissanik pisariaqartinneqartunik pilersor-neqarnissaa aalajangiusimavaat. Nakorsiat isumannaallisarneqarnerat aammalu nalinginnaasumik peqqissuunissarput qulakkeerneqartariaqarpoq.

Partiit naalackersuisooqatigiilersut aningaasatigut sinaakkutissat nalimmassarneqarnissaat pisaria-qartutut isigivaat, taamaattumik killiffimmut ilungersunartumut naapertuuttunngorsaalluni ani-ngaasaliissutit iluarsineqarnissaat pisariaqarpoq.

Naak aningaasarsiornikkut siuariartornissamik anguniakkat equutsinnissaat ajornakusooraluartoq, taamaattoq partiit naalackersuisooqatigiilersut nualluussuup COVID-19-ip ajornartoorfigineqarne-rani sunniutit pitsaanngitsut killilersimaarnissaat anguniarlugu akissaqarnissarput sulissutigissavaat. Tamanna aallaavigalugu suliffissaqartitsiniarnermut iliuutsit aammalu suliffeqarfinnut sulisartunullu ikiorneqarnissaminnik pisariaqartitsisunut nualluussuup COVID-19-ip ajornartoornerata nalaani ikiorsiisoqarnissaa qulakkeerneqartariaqarpoq.

Piumasaqaatit allanngorluinnarnerisa kingunerisaanik sutigut tamatigut nutaamik nalilersuisoqar-nissaa pisariaqarpoq.

Innuttaasut, kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat ersarissumik sinaakkuteqartariaqar-put, tassanilu pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu ersarissumik oqaatigineqartariaqarlutik. Kikkut tamar-mik suleqataasariaqarput nunatta ingerlaannarnissaa qulakkeerniarlugu, aamma tamavitta akisus-saaqataasariaqarpugut peqqissuunissarput anguniarlugu, aamma nappaatit tuniluuttut siaruan-ginnissaat tamatta qulakkeerniartariaqarparput.

Siusinnerusukkut aalajangeriikkat, soorlu

- Inatsisartut 2020-mut aningaasanut inatsisaat
- Suliffissaaleqinerup akiorneqarnera
- Ilaqutariit meerartallit atugaasa pitsanngorsarneqarnissaat
- Suliffeqarnermut ilanngaat
- Piginneqatigiiffinnut akileraarutip appartinneqarnera
- Ilanngaassivik
- Mittarfiliortiternerit
- Erngup nukinganik nukiliorfiit nutaat sanaartornissaannut pilersaarutit

aalajangiusimaneqarput, naak nualluummut COVID-19-mut killiffimmut naleqqussaasoqarnissaa ilaatigut pisariaqassagaluartoq.

Aningaasarsiornikkut aningaasaqarnikkullu politikki ingerlanneqartoq attanneqassaaq, tassani aningaasartuutitut eqqummaarinneq sipaarniarnerlu pingaartillugit. Pissutsinut naapertuuttumik naleqqussaasoqarnissaa pisariaqarpoq, taamaattumik Nunatta Karsiata kommunillu aningaasanik tigorianaannik qaqugumulluunniit nualluussuarmut COVID-19-mut ajornartoornermut iliuuseqar-sinnaaneq qulakkeerneqartariaqarpoq.

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerat unittuussanngilaq, aamma suliffissaqartitsiniarneq qulakkeerniar-lugu partiit naalakkersuisooqatigiit pisariaqartumik iliuuseqarniarput, taamaasilluni nunap immik-koortuinit tamanut naligiissumik aningaasaliissutit sapinngisamik siaruartersinnaajumallugit.

Tunngaviumik isumaqatigiissut

Qinigaaffiup 2018-2022-ip sinneranut isumaqatigiissut atuuppoq.

Partiit naalakkersuisooqatigiit Inatsisartuni Naalakkersuisunilu naalakkersuinikkut anguniakkat, partiit akunnerminni isumaqatigiissutigisaat, piviusunngortinniarlugit suliniarput.

Innuttaasut atugarisaat pitsanngorsarniarlugit aaqqissuusseqqinnerit pisariaqartinneqartut aam-malu allaffissornikkut innuttaasunik sullissinerup pitsanngorsarnissaa pisariaqarput aalajangi-u-simassallugit, ingammik aningaasarsiornikkut siuariartornissaq qulakkeerniarlugu suliffeqarfinnik nutaanik pilersitsinikkut aammalu inuit sulisinnaasut amerlanerusut sulilersinneqarnerisigut. Soorunami nualluutip COVID-19-ip malitsigisaanik ajornartoorneq mianeralugu.

Partiit naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissutigaaq tatigeqatigiilluni akaareqatigiillunilu suleqati-giinneq patajaatsoq pilersikkumallugu. Inuiaqatigiinni sinaakkutit pitsanngorsarniarlugit Inatsisartut Naalakkersuisullu sulinissaat pisariaqarpoq innuttaasut toqqissisimassappata.

Inuiaqatigiit ineriartortinneqarnerannut tamatta akisussaaqataanissarput pisariaqarpoq, ingammik nualluussuup COVID-19-ip ajornartoornerup nalaani ataatsimoornissarput, taamatullu akisussaaqa-tigiinnissarput.

Nuuk, ulloq 29. maj 2020

Kim Kielsen
Siumut

Nivi Olsen
Demokraatit

Vittus Qujaukitsoq
Nunatta Qitornai

Partiit naalakkersuisooqatigiit sulissutiginiarpaat:

- Atuarfeqarnikkut ilinniartitaanikkullu aaqqissuusseqqinneq
- Kulturikkut inuussutissarsiuteqarnerup nukittorsarnissaa
- Aalisarnermut inatsisip nutarternissaa
- Piniarnermut inatsisip nutarternissaa
- Illoqarfinni nunaqarfinnilu tunitsiviit piorsarnissaat
- Sulisoqarnikkut inatsisip nutarterneqarnissaa
- Nunatta Danmarkillu akornani aningaasat ingerlaarfii pillugit misissuineq
- Naalagaaffimmiit oqartussaaffiit tiguneqarnissaat pillugu piareersarnek
- Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu sulinerup nanginnissaa
- Avatangiisit pillugit aningaasaateqarfimmik pilersitsinissaq

Partiit naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiissutigaat pisortat allaffissornerat sapinngisamik annikin-nerpaaffianiitsinnissaa, innuttaasut kiffartuunneqarnerat ajorseriartinnagu.

Innuttaasut pisinnaatitaaffeqarput, taamaattoq pisussaaffiit aamma atuutsinneqartariaqarput. Innuttaasunik paasititsiniaaneq nukittorsarneqartariaqarpoq.

Partiit naalakkersuisooqatigiit pisortat pigisaasa suliffeqarfiit ilaasa namminersortunngorsarneqar-sinnaanerit pillugu nassuiaat toqqammavigalugu naalakkersuinikkut isummat inerisarnissaannut atussavaat, taamaasilluni naalakkersuinikkut aalajangiisoqalinnginnerani pitsaaqutit ajoqutaasullu naammaginatsumik ersersikkumallugit.

Silaannakkut imaatigullu angalasut kiisalu assartuineq pillugu kiffartuussinissamut isumaqatigiis-suteqartarnermi pitsaassuseq aallaavigineqartassaaq. Kisermaassisussaataaneq naapertuuttun-gorsarneqassaaq unammilleqatigiinneq anginerusoq pilersikkumallugu.

Nuna tamakkerlugu inunnik nassiussanillu assartuineq pitsaasoq patajaatsorlu pisariaqarpoq nunatta ataqatigiinnera qulakkeerneqassappat. Tamanna angujumallugu partiit naalakkersui-sooqatigiit kiffartuussinissamik isumaqatigiisutit sivisuumik atuussinnaasut sulissutigirusuppaat. Periarfissaqartillugu aammalu aningaasatigut isumatusaarpat, taava namminersortuaqqat assar-tuinermit suliassanut isumaginnissinnaanerit periarfissinneqassaaq, tamanna toqqissisimanar-tumik isumannaatsumillu suliarineqarsinnaappat.

Partiit naalakkersuisooqatigiit silaannakkut angallannermi, silasiornermi upalungaarsimanermilu oqartussaaffiup naalagaaffimmiit tiguneqarnissaanut periarfissat nalilersorniarpaat.

Nunarput nukimmik pilersuineq, nerisaqarneq, imermik pilersuineq, nunaateqarneq, neqissaqar-neq, naatitsisarneq il.il. sapinngisamik imminut pilersortuussaaq.

Peqqinnissaq pillugu isumalioqatigiisitaq

Peqqinnissaq pillugu isumalioqatigiisitaq isumaliutissiissuteqarnissaminut sulissaaq, taannami toqqammavigalugu peqqinnissaqarfiup qanoq aaqqissuunneqarnissaa, taamatullu inuiaqatigiit qanoq siunissami kiffartuunneqassanersut naalakkersuinikkut aalajangiiffiqarneqarnissaanut toq-qammaviusaaq.

Aatsitassarsiorneq

Pisariaqarluinnarpoq Nunatta Karsiata isertitai inuussutissarsiutinit amerlanerusunit aallaaveqar-nissaat. Aatsitassarsiorneq sukarsuartut inerisarneqassaaq, taamaattumik aatsitassarsiorneq pillugu

inatsit pisariillisarneqassaaq, avatangiisitigut, isumannaallisaanikkut peqqinnissamullu piumasaqaa-taasut qasukkanngikkaluarlugit. Nunatta aningaasalersuiffissatut soqutiginarnerulernissaa tassuu-nakkut qulakkeerniarlugu. Misissuinermit ingerlatat annertusarniarneqassapput, aamma piiaa-nissamat akuersissutinik amerlanerusunik tunniussisoqartariaqarpoq, taamaasilluni suliffiit nutaat akileraarutitigullu isertitat nutaat qulakkeersinnaajumallugit.

Ammasumik ingerlatsineq

Pisortani allaffissornikkut ingerlatsinermit ammasumik ingerlatsisoqarnissaa qulakkeerneqartaria-qarpoq, taamaasilluni Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu innuttaasut paasissutissanik pissarsisinnaanerit pitsanngorsartariaqarpoq. Pisortat ingerlatsinerit pillugu paasissutissinne-qarsinnaaneq pillugu inatsit eqqarsaatigalugu Inatsisartut Allattoqarfiannut aamma atuutsinne-qartariaqarpoq.

Kulturi aamma peqatigiiffilerineq

Peqatigiiffinni nammineq kajumissutsimik sulinermit ilanngaammik eqqussisoqarnissaanut periarfis-sat misissorneqassapput, tassanilu timersornermut, kulturimut, isumaginninnermut pinaveersaar-titsinermullu siunertaqartuni peqatigiiffinni sulineq akileraartarnikkut iluaquserneqartassaaq.

Suliffeqarneq

Suliffissaqartitsiniarnermut periuseq nutarterneqassaaq, taamaasilluni nualluut COVID-19-imi ajor-nartorneq suliffeqarfinillu nutaanik aallarnisaaneq pilersaarutitut iliuusissanullu nalimmassaa-tigineqarlutik.

Ilinniartitaaneq

Saviminilerinermit Ilinniarfiup KTI Sisimiunut kattunneqassaaq. Ilulissani ilinniarnertuunngorniar-fimmik pilersitsisoqarnissaanik periarfissat misissorneqassapput. Kollegialiornissamat pilersaarutip alloriarneq 1 piviusunngortinneqassaaq.

Isumaginninneq

Siusinaartumik isumaginninnikkut iliuuseqartarneq ornigullunilu sulineq nuna tamakkerlugu aaq-qis-suunneqassaaq inooqatigiinnermit, kinguaassiutitigut, persuttaasarnermi, imigassamik ikiaroor-nartumillu ajornartorsititit pakkersimaartinniarlugit. Piitsuussutsimik akiuiniarneq pillugu iliuuseqar-nissamat pilersaarut suliarineqassaaq. Atornerluisarnermut sumiginnaasarnermullu ikiuiniarluni oqarasuaatikkut siunnersuisarneq saaffissaqarnerlu annertusarneqassapput.

Sanaartorneq illuliornerlu

Inuusuttut akornanni inissaaleqinerujussuaq annikillisarnerlugi inuusuttut illuinik sanaartorneq pilersaaruserlugi aallartinneqassaaq. Angerlarsimaffeqanngitsunut tulluurtunik misileraalluni sanaartortoqassaaq, ilaatigut najugaqatigiilluni illoqatigiinnermit aaqqissuussineq misilinneqassaaq.

Eqqagassalerineq

Eqqagassalerinermit iliuusissatut pilersaarut ukiuni tulluuttuni marlunni aningaasalersorneqarnissaa piareersassaaq. Eqqagassat immikkoortiterneqartarnerit inatsisitigut piumasaqaatinngussaaq. Eqqagassanik atueqqittarneq siuarsarneqassaaq.

Avatangiisigissaaneq

Nuna tamakkerlugu avatangiisitigut saligaatsuutitsineq aallartinneqassaaq. Kommunini avatangiis-gissaasunik atorfeqartitsineq siuarsarneqassaaq.

Nunanut allanut sillimaniarnermullu politikki

Partiit naalakkersuisooqatigiit sulissutigaaq nunatta nunanut allanut, illersornissamut sillimaniarnermullu politikikkut sunniuteqarnerulernissaa.

Partiit naalakkersuisooqatigiit pingaartippaat USA-p nunatsinni Pituffimmi sakkutooqarfeqarnerata aningaasatigut pissarsissutaasalernissaa.

Aalisarneq

Nunatta inuussutissarsiutaasa pingaarnersaat nunarsuarmi ineriartornermut pisariaqartitanullu naapertuuttunngorsartuarnissaa pisariaqarpoq naleqqussarnissaalu. Aalisarnermut inatsit nutarterneqassaaq, aamma siammasissumik tapersersorluarneqarluni akuersissutigineqarnissaa pisariaqarpoq sivirusumik atorsinnaassappat. Aalisarnermi inuussutissarsiutip imminut akilersinnaasumik, pitsaasumik nalimmarsinnaasunngorlugu ineriartortinneqarnissaa pisariaqarpoq pisuussutit uumassusillit annertunerpaamik iluanaarutaaqqullugit. Aalisarnermut isumalioqatigiisitaq sulinissaminut periarfissaqartinneqassaaq.

Nunatta imartaa tamarmi aqutsiveqarfittut agguataarnissaanut sulineq inaarsarneqassaaq, tassuunakkut aalisagartassat amerlanerpaat pisassiissutigineqartalernissaat anguniarlugu.

Aalisarnermi siunnersuisarfimmi aammalu Pinngortitaleriffillu Avannaani immikkoortortaqaqarfeqalernissaanut periarfissat misissorneqassapput.

Aalisakkerinermi periutsit nutaat nunatta unammillersinnaaneranut qaffassaataassapput, taamaatumik aalisakkerinermut teknologi nalituunngortitsisarnerlu pillugit ilinniartitaaneq nunatsinni eqqunneqartariaqarpoq.

Imaatigut kabeli

Imaatigut sukkasuumik qarasaasiatigut attaveqaatit nunatsinni inoqarfinnut sapinggisamik amerlanerpaanut attaveqalernissaa anguniarlugu sulisoqassaaq, taamaasilluni nunaqarfiit isorliunerusullu teknikkikkut ineriartornissaannut pitsaanagerusumik periarfissaqaqqullugit. Kabelip piginnaasaataa annertusarnissaanut periarfissat misissorneqassapput, taamaasilluni qarasaasiatigut paasissutis-sanik siaruarteriviit assigisaalu nunatsinnut qammarsinnaaqqullugit.